

Со новините во Законот за банки и штедилници ќе се пристапи кон посигурно банкарско работење на самите финансиски институции, а дополнително ќе биде зајакната и супервизорската функција на Народна банка.

■ Пишува: Рената МАТЕСКА

Во банкарскиот систем на државата маркантно е следењето на западните трендови, што подразбира енорно, екстензивно зголемување на кредитирањето на населението, евидентни се очекувањата од новините на Нацрт-законот за банки и штедилници, а според некои решавачкиот притисок врз развојот на финансискиот амбиент во Македонија ќе го имаат пензиските фондови.

Минатата недела по трет пат Охрид и PEXIM SOLUTIONS беа домаќини на најголемата конференција од областа на банкарската индустрија и финансиските институции од балканскиот регион, наречен "Нова банкарска визија". На конференцијата учествуваа 200 експерти од 40 банки и финансиски институции од Македонија и од регионот. Главна цел беа разгледувањето на актуелните промени во банкарското и во финансиското работење, анализата на моментните трендови и развој, презентацијата на успешните проекти и реализацијата на деловните контакти.

ПРЕДИЗВИЦИ

"Осигурителните компании, исто така, се финансиски институции кои во некои држави се поголеми дури и од банките, бидејќи истовремено нудат и осигурување и штедење, а банките нудат само штедење. Банкарите и осигурителните компании не се поклопуваат во своите интереси, често пати наоѓаат

и заеднички интереси. Каков би можел да биде развојот во иднина? Решителен чекор напред е направен со формирањето на Македонска берза, каде имаме високи оценки од надвор за досегашното работење и тргување. Оттука, ова ќе продолжи да биде пример за појавата на другите финансиски ин-

рителните компании, да купуваме благајнички записи исто како што тоа можат да го прават банките. Но, бидејќи немаме такво овластување (не знам каква е ситуацијата во другите земји), ќе побараме толкување дали ќе може и тоа да го работиме, а сè во интерес нашите пари да ги максимизираме, да го зголемиме профитот, а не да работиме за пониска каматна стапка. Тоа е решавачко, иднината е во развивање на хартиите од вредност. Постојат дури најави за издавање општински обврзници за општините да се финансираат и за кои државата би гарантирала. Би се поттикнале инвестициите, би се извршила дисперзија на ризикот и слично. Сепак, не може сè да се случи преку ноќ. Особено е интересно како ќе се развиваат пензис-

СЛОЖЕНОСТА НА СОВРЕМЕНОТО, ДИНАМИЧНОТО РАБОТЕЊЕ, НОВИТЕ БАРАЊА НА ПАЗАРОТ ИМААТ ПОТРЕБА ОД НАВРЕМЕНИ РЕАКЦИИ И КВАЛИТЕТНИ ОДЛУКИ, ИЗЈАВИ МИХАИЛ ПЕТ-

ЗАКОНСКИТЕ ИЗМЕНЕ ПРИТИСОК В ФИНАНСИСКИ

струменти, деривативи каде може да се тргува со таканаречени опции, 'фјучрси' и слично. Да се појават финансиски институции кои ќе вршат откуп на побарувања, таканаречени фактори. Сè уште не е време за нивна појава, меѓутоа тоа е правецот по кој треба да се движиме, она што го работи развиениот свет. Сите тие инструменти влијаат и да се амортизира ризикот. Имате различни своп трансакции каде денес купувате по одредена цена, а тоа го продавате по друга дефинирана цена, односно се врши хеџирање, контролирање на ризикот, особено кај одредени берзански производи (бакар, алуминиум), со цел да се врши дисперзија на ризикот. За дисперзија на ризикот особено се заинтересирани банките и осигурителните компании. Во иднина ние можеби би сакале да извршиме интервенција во Законот, со што ќе ни се овозможи и нам, на осигу-

ките фондови. Решавачкиот притисок во развојот на финансискиот амбиент ќе го направат пензиските фондови", вели Драган Николов, генерален директор на "Табак осигурување".
Многумина се надеваат дека промените во банкарското и во финансиското работење ќе се подобрат со донесувањето на новиот Закон за банки и штедилници.
"Најавена е можноста за донесување нов Закон за банки и штедилници во којшто голем дел од активностите коишто ги сметаат регулативните авторитети во државата ќе бидат по-

криени, а коишто денес се сметаат дека не се покриени. Со тоа претпоставувам дека супервизорската функција на Народна банка ќе биде дополнително зајакната. Ќе се зголеми капиталниот цензус за трансформирање на штедилниците во банки и дополнително на тоа ќе се пристапи кон посигурно банкарско работење на самите финансиски институции, банки и штедилници. Законот сè уште е во нацрт форма и наскоро се очекува да се достави до сите релевантни институции со цел нивно согледување на Законот, евентуални забелешки или ко-

РЕСКИ, НА ТРЕТАТА РЕГИОНАЛНА БАНКАРСКА КОНФЕРЕНЦИЈА "НОВА БАНКАРСКА ВИЗИЈА", ТРАДИЦИОНАЛНО ОРГАНИЗИРАНА ОД PEXIM SOLUTIONS

дадени кредити на нефинансискиот сектор во споредба со GDP има простор и доколку има подготвеност за поголемо изложување на банките кон населението и правните лица би заживеал и процесот на дополнително финансирање на претпријатијата и населението. Имајќи предвид дека РМ долги години беше во рецесија и сега се наоѓа во некоја меѓуфаза, главниот двигател и придвижувач на економијата со вбризување свежи финансиски средства во економијата, кои меѓу другото би требало да го одиграат банките. Значи актуелните промени во банкарскиот систем би биле добредојдени за банките, се разбира по прифаќањето на евентуалните забелешки кои би ги имале финансиските институции до законодавната и извршната власт", вели Драган

Пехчевски, поранешен извршен директор на Дирекцијата за управување со ризици во Стопанска банка АД - Скопје и генерален директор на Штедилница МАК-БС по одлука на Управен одбор на Штедилница МАК-БС, а формално-правно по добивање лиценца од Народна банка.

КОНФЕРЕНЦИЈА

По содржината, конференцијата претставува континуитет во презентирањето најсовремени решенија за финансискиот сектор од аспект на натамошна автоматизација на бизнис процесите, воведување нови технологии, како и имплементација на најновите регулативи и прописи на меѓународните институции и пазари.

Во тој контекст особено се значајни дискусиите на тема

BASEL II прилагоденост, најнови процедури за оневозможување активности поврзани со перење пари, воведување на управување со ризици, кредитни портфолија и профитабилност преку имплементација на софистицирани системи на бизнис интелигенција. Третата регионалната банкарска конференција "Нова банкарска визија", традиционално организирана од PEXIM SOLUTIONS, по својата содржина и квалитет, е единствена од ваков вид во регионот, каде што на едно место се среќаваат банкарски експерти од Македонија, Србија и Црна Гора, Босна и Херцеговина, Албанија, Косово и од Бугарија. Со овој традиционален настан, PEXIM SOLUTIONS ја потврдуваат својата водечка улога во развојот на информативни системи за финансиските пазари, а Охрид уште еднаш се афирмира како одличен домаќин за организација на регионални настани.

НИ - РЕШАВАЧКИ О РАЗВОЈОТ НА ИОТ АМБИЕНТ

БАНКАРСКИ ПРОИЗВОДИ И УСЛУГИ ПО МЕРКА НА КЛИЕНТИТЕ

За банкарската визија во Македонија, Драган Пехчевски вели:

"Моментно најактуелно е финансирањето на населението, меѓутоа потребно е банките и другите финансиски институции да се ослободат од мислењето дека треба да се кредитираат едни исти клиенти. Всушност, секоја добра идеја на бонитетен и допрва бонитетен клиент треба да се почитува и секогаш клиентот кога доаѓа во банката има право да побара, а банката да одобри или да не одобри, зависно од нивото на нејзината застапеност, односно изложеност. Мојата визија е следна:

Развивање на постојните банкарски производи и услуги, креирање нови банкарски производи и услуги по мерка на клиентите, обезбедување задоволително ниво на профитабилност на институцијата со преземање на калкулирани ризици во нејзиното работење и дополнително на тоа почитување на секој клиент без разлика на неговата добра или лоша историја или незадоволството коешто тој го има кон банките или финансиските институции. Оние коишто навистина имаат профитабилни проекти, визија за развој на својот бизнис и коишто се сериозни ќе добијат и сериозна поддршка од одредена финансиска институција".

рекции. Би коментирал дека актуелно во банкарскиот систем на РМ е следењето на западните трендови, што подразбира еноормно, екстензивно зголемување на кредитирањето на населението. Со ова голем број банки на пазарот лансираа производи исклучително наменети за задоволување на потребите на населението. Во тој домен Стопанска банка АД - Скопје се јавува како лидер на пазарот со палетата на понудени производи и услуги. Од друг аспект, поради ниската интермедиацација, односно процентот на